

L I S Z T É V F O R D U L Ó K

MAGYARORSZÁGON

1986-BAN

A Liszt év Védnöksége

Dr. Trautmann Rezső (elnök)
az Elnöki Tanács helyettes
elnöke

ifj. Bartók Béla
a Liszt Ferenc Társaság
társelnöke

dr. Bényi József
külügyminiszter-helyettes

Farkasinszky Lajos
Budapest Főváros Tanácsa
elnökhelyettese

dr. Kiss Kálmán
a Liszt Ferenc Társaság elnöke,
a Magyar Rádió elnökhelyettese

Köpeczi Béla
művelődési miniszter

Láng István
a Magyar Zeneművészek
Szövetségének főtitkára

Ujfalussy József
a Liszt Ferenc Zeneművészeti
Főiskola rektora,
a Magyar Tudományos Akadémia
alelnöke

Forrai Miklós
a Liszt Ferenc Társaság
főtitkára

- . -

A zenészvilág és vele együtt a zeneértő- és kedvelő közönség 1986-ban Liszt Ferencre emlékezik, születésének 175. és halálának 100. évfordulóján.

Azok a nagy muzsikuskok, akik a múlt század tizes éveinek elején születtek, mint Chopin, Schumann, Liszt, Verdi, Wagner, egész századunk zenei fejlődését meghatározták. De a jövő, különösen a mi századunk a legtöbb útmutatást, ösztönzést közülük Liszt Ferenc-től örökölte. Jelentőségének fokozatos felmérése, hatásának elemzése még nem ért véget, és a kettős évforduló bizonyára új lendületet ad majd a nemzetközi Liszt kutatásnak.

Magyarországnak mind a kutatásból, mind az ünneplésből nagyon ki kell vennie a részét. Nem is csupán azért, mert az akkori Magyarország Liszt Ferenc szülőhazája volt, és mert ő ezt mindig is vállalta és hangoztatta, hanem még inkább azért, mert Magyarország zenekultúrája különösen sokat köszönhet alkotói példájának és személyes tevékenységének.

Jövőbe mutató zeneszerzői ösztönzése közvetlenül és közvetve, tudva vagy nem tudva a mai napig átsugárzik zenei alkotóművészetünkre. Bartók Béla zeneszerzői szemléletének, ars poeticájának, stílusának Liszttől inspirált jegyeit jól ismerjük.

PROGRAMTERVEZET

A Művelődési Minisztérium az év folyamán három időpontot kíván kiemelten kezelni, és ezek köré csoportosítja a Liszt év legfontosabb rendezvényeit.

1. Budapesti Tavaszi Fesztivál (1986. március 14-23.)

- a) Az Országos Filharmónia koncertjein megszólal Liszt nagyzenekarra, zongorára, orgonára, kórusokra írt műveinek jelentős része. Elhangzik többek között a Tasso, a Mazeppa, a Dante szimfónia, a Les Préludes, a Koronázási mise éppúgy, mint a vegyeskarokra és férfikarokra írt művek színe-java. A közreműködő művészek a zenei élet kiválóságai, többek között: Ránki Dezső, Jandó Jenő, Lehotka Gábor, a Magyar Állami Hangversenyzenekar Joó Árpád, a Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekara Kórodi András, a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar Petró János, a Magyar Rádió és Televízió Énekkara Sapszon Ferenc és a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének Férfikara Zámbo István vezényletével.
- b) A Liszt Ferenc Társaságok Nemzetközi Találkozója
(1986. március 14-17.)
(Előadások, zenei és egyéb kulturális programok)
- c) A Magyar Zeneművészek Szövetsége szervezésében március 20-26-ig rendezi meg közgyűlését az Új Zene Nemzetközi Társasága (ISCM). Az ehhez kapcsolódó Zenei Világnapok hangversenyein a kortárs művek mellett Liszt előremutató, a XX. századi zenére nagy hatást gyakorolt alkotásai is elhangzanak.
- d) A Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének Zenetörténeli Múzeumában márciusban megnyílik a "Liszt hangversenyei Pesten" c. kiállítás, amely az év végéig fogadja a látogatókat.

2. A 100 éves halálozási évforduló (1986. július 31.)

- a) Az Országos Filharmónia a Budapest Kongresszusi Központban rendezi meg ünnepi hangversenyét, amelyen a Szent Erzsébet legendája hangzik el az MRT Zenekarának és Énekkarának előadásában, Lehel György vezényletével.
- b) A Kórusok Országos Tanácsa (KÓTA), a Szeged Megyei Városi Tanács, a Csongrád Megyei Tanács, a Liszt Ferenc Társaság és a Szegedi Idegenforgalmi Hivatal július folyamán Szegeden rendezi meg a Liszt Ferenc Nemzetközi Kórustalálkozót hazai és külföldi kórusok részvételével. A meghívott énekkarok több koncertet adnak Szegeden és a környező városokban; ünnepi záróestjükön többek között Liszt: XIII. Zsoltár című művének közös előadásával lépnek fel az újjáépített Szegedi Nemzeti Színházban.

3. A BUDAPESTI ZENEI HETEK IDŐSZAKA

- a) Szeptember 13-án megnyílik a Zeneakadémia rekonstruált régi épületében (Vörösmarty utca 35. és Népköztársaság útja 67.sz.) Liszt egykori lakásában a Liszt Múzeum.
- b) A Zenei Heteket közvetlenül megelőzi a Nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraverseny szeptember 8-24-ig, amelynek műsorán kizárólag Liszt művei és átiratai szerepelnek. A zsűriben olyan, nemzetközileg ismert művészek is részt vesznek, mint pl. Halina Czerny-Stefanska, Lev Vlaszenko, Sebők György és Kocsis Zoltán. A versenyt a Zeneművészeti Főiskola nagytermében rendezi meg az Interkoncert Fesztiváliroda. A verseny négy fordulóból áll, válogató, elődöntő, középdöntő és zenekari döntő. Az ünnepélyes díjkiosztás után a győztesek gálakoncerten (szept. 26.) lépnek fel.
- c) A Magyar Tudományos Akadémia október 19-24-ig Nemzetközi Liszt Szimpóziumot rendez, amelyen neves Liszt kutatók tartanak előadásokat.
- d) A Budapesti Zenei Hetek kiemelkedő hangversenyét, az év központi rendezvényét a Liszt Ferenc Társaság, a Zeneművészeti Főiskola és az Országos Filharmónia rendezi október 22-én, Liszt születésének 175. évfordulóján a ZA nagytermében. Műsora az Esz-dúr zongoraverseny és a Faust-szimfónia, közreműködik Kocsis Zoltán, a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének Férfikara és az ÁHÉ, vezényel Doráti Antal.

A Budapesti Zenei Hetek hangversenyeinek középpontjában Liszt művei szerepelnek. A legjobb hazai előadóművészek mellett számos külföldi művész is fellép (pl. Sebők György, Szvjatoszlav Richter, Lazar Berman).

- e) Budapest Főváros Tanácsa felállítja Marton László szobrászművész Liszt emlékszobrát a Budapest Kongresszusi Központ parkjában. A szobor avatására október 22-én kerül sor.

AZ INTÉZMÉNYEK TERVEIBŐL

Országos Filharmónia

Néhány fontosabb Liszt hangverseny (március 14-23-ig a Budapesti Tavaszi Fesztivál rendezvényei)

- március 14. ZA - a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara, km. Jandó Jenő, vez. Kórodi András (Erkel: Ünnepi nyitány, Weber-Liszt: Polonaise brillante, Schubert-Liszt: Wanderer fantázia, Kodály: Galántai táncok, Liszt: Les Préludes).
- március 14. Vigadó - kamarazene hangverseny, km. Ligeti András, Gulyás Márta, Onczay Csaba, a Tátrai vonósnégyes (Liszt: Grand Duo Concertant, II. Elégia, Angelus-vonósnégyes, VI., XIII., XIX. magyar rapszódia).
- március 15. Vigadó - Miskolci Szimfonikus Zenekar, km. Némethy Attila, vez. Kovács László (Liszt: Haláltánc, Berlioz művek).
- március 16. Vigadó - Pécsi Szimfonikus Zenekar, km. Dráfi Kálmán, vez. Breithner Tamás (Liszt: Ideálok, XIX. magyar rapszódia, Magyar fantázia).
- március 17. ZA - Lehotka Gábor Liszt orgonaestje
- március 20. Kongresszusi Központ - MRT Szimfonikus Zenekara, vez. Doráti Antal (Liszt: Dante-szimfónia).
- március 21. Mátyás templom - a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének Férfikara, vez. Zámbo István (Liszt: Szekszárdi mise, férfikarok).
- március 22. Mátyás templom - MRT Énekkara, vez. Sapszon Ferenc (Liszt-vegyeskarok).
- április 29. ZA - Jandó Jenő zongoraestje (Liszt: Vándorévek I.).
- május 11. ZA - Lantos István zongoraestje (Liszt: Vándorévek II.).
- május 30. ZA - Kovács Zoltán zongoraestje (Liszt: Vándorévek III.).
- október Liszt: Krisztus - oratórium
- november Jandó Jenő három hangversenye (Liszt összes rapszódiaja).

Magyar Rádió

1. Hangversenysorozatot rendeznek a Rádió márványtermében Liszt dalaiból, kórusműveiből és zongoraműveiből 1986. januártól májusig kéthetenként.
2. A Nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraversenyről naponként esti összefoglalót, fordulónként pedig eredményhirdető műsort adnak. A döntőket egyenes adásban közvetítik.
3. "Dupla vagy semmi" címmel vetélkedőt rendeznek nyolc adásban Liszt életéről, munkásságáról 1986. áprilisában.
4. Műsorsorozatok:
 - Liszt és a Zeneakadémia
 - Európa zenéje Liszt zongoráján (eredeti művek Liszt zongorafeldolgozásainak tükrében)
 - Liszt nyomában Európában (dokumentumok kb. 10 adásban)
 - Liszt dalai (Liszt összes dalának bemutatása bevezetőkkel)
 - Külföldi rádiók legszebb Liszt felvételei
 - Liszt kórusművészete (a cappella és egyéb kórusművek)
 - Pro musica címmel nemzetközi Liszt-témájú rádióműsorverseny. Indul 1985 őszén

ZENEAKADÉMIA
LISZT MŰZEUM

Magyar Televízió

1. 1986. március 22-25-ig nemzetközi televíziós konferencia Budapesten (Liszt a képernyőn" címmel;
2. Az Esztergomi mise felvétele a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarával és Énekkarával;
3. Öt adásban Liszt műveltségi verseny 1986 őszén;
4. A Liszt év kiemelkedő koncertjeinek közvetítése, illetve felvétele.

Magyar Hanglemezgyártó Vállalat

Új felvételek:

1. Vokális művek

- Szent Erzsébet legendája (Marton Éva, Farkas Éva, Sólyom-Nagy Sándor, Gáti István, Gregor József, Kováts Kolos, a Budapesti Kórus, ÁHZ, vez. Joó Árpád);
- Krisztus - oratórium (Sólyom-Nagy Sándor, Kincses Veronika, Takács Klára, B. Nagy János, Polgár László, MRT Énekkara, ÁHZ, vez. Doráti Antal);
- Missa choralis (Temesi Mária, Takács Tamara, Molnár András, Gáti István, Polgár László, a KISZ Közp. Művészegyüttes Énekkara, vez. Strausz Kálmán);

- Kórusművek VIII. (a M. Néphadsereg Művészegyüttesének Férfikara, ÁHZ, vez. Zámbo István);
- Zenekari dalok (Tokody Ilona, Takács Klára, Gulyás Dénes, Sólyom-Nagy Sándor, ÁHZ, vez. Kórodi András).

2. Opera

Don Sanche (Kelen Péter, Hamari Júlia, Komlósi Ildikó, Gáti István, Farkas Katalin, a M. Áll. Operaház Zenekara, vez. Pál Tamás)

Az egyetlen Liszt opera első lemezfelvétele.

3. Zenekari művek

- Az összes szimfonikus költemény (MRT Szimf. Zenekara, vez. Joó Árpád);
- A-dur zongoraverseny, Haláltánc (Ránki Dezső, ÁHZ, vez. Kovács János);
- Faust szimfonia, első változat (MRT Szimf. Zkr. vez. Kovács János).

4. Zongoraművek

- Az ismeretlen Liszt 4 lemez (Lantos István, Jandó Jenő, Dráfi Kálmán, Székely István)
- Négy átirat Wagner: Tannhäuser c. operájából (Hegedűs Endre).
- Vándorévek (I. Jandó Jenő, II. Lantos István, III. Kocsis Zoltán), teljes felvétel.

5. Orgonaművek

- Válogatott orgonaművek I. (Lehotka Gábor)
- Válogatott orgonaművek II. (Elekes Zsuzsa).

Zeneműkiadó Vállalat

1. Kottakiadványok

- Liszt: Összkiadás I. sorozat 13. és 18. kötete (ezzel a teljes I. sorozat megjelent).
- Két legenda - zenekari változat (első kiadás)
- A-dur zongoraverseny - partitúra
- Szent Erzsébet legendája - partitúra
- Via crucis - orgonaszóoló változat
- Kórusművek
- IX. magyar rapszódia - fakszimile kiadás.

2. Könyvkiadványok

- Alan Walker: Liszt monográfia I.
- P. Eckhardt Mária: Liszt válogatott levelei
- Legány Dezső: Liszt és Magyarország 1874-86
- Hamburger Klára: Liszt kalauz.

Corvina Kiadó

ZENEAKADÉMIA
LISZT MŰZEUM

1. Hamburger Klára: Liszt Ferenc (angol nyelven, német nyelven); az új kutatási eredményekkel gazdagított formában.
2. Dr. Nádor Tamás: Ha Liszt naplót írt volna... (német nyelven). Válogatás Liszt írásaiból, leveleiből és korabeli dokumentumokból.

EGYÉB PROGRAMOK

Vándorkiállítás

A Liszt Ferenc Társaság "Egy utazó naplója" címmel vándorkiállítást hoz létre, amelyet különböző vidéki városokban fognak bemutatni, kiegészítve a rendelkezésre álló helyi anyagokkal; a Művelődési Minisztérium megszervezi a kiállítás külföldi bemutatását. A kiállítás címe Liszt svájci utazásainak élményét megörökítő zongoradarab-sorozatára utal. Megkísérli, hogy Liszt-tel együtt bejárja és bemutassa mindazokat az országokat, vidékeket és városokat, ahol ő megfordult és ahonnan élményt, inspirációt nyert. Mivel a kiállítás Liszt Ferenc "utazó" életformáját - és ezzel Európa egyes országaival, illetve kultúráival való kapcsolatát - kívánja bemutatni, felépítése nem időrendi, hanem földrajzi elvű.

Oktatás

A Liszt Ferenc Társaság és az Országos Oktatási Központ hangzó Liszt diafilm-sorozatot készített közoktatási intézmények, művelődési házak, valamint minden érdeklődő számára. A 40 perc időtartamú sorozat 30 színes diát, hozzátartozó zenét és hangzó szöveget tartalmaz, valamint egy vele együtt megjelenő füzetet.

ZENEAKADÉMIA

LISZT MŰZEUM

Tánc előadások

1. Magyar Állami Operaház: fiatal koreográfusok önálló estjük keretében három balettet készítenek Liszt műveire.
2. Győri Balett: egyfelvonásos balett Liszt műveire.
3. Budapest Táncegyüttes:
 - Liszt-Kricskovics: Himnusz
 - Liszt-Kricskovics: Egyszerű történet.

✠

Az évforduló alkalmából a Magyar Posta emlékbélyeget ad ki, a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja naptárt, képeslapot és posztert készített.

A Művelődési Minisztérium a Liszt kultusz ápolásában kiemelkedő szerepet betöltő külföldi és hazai személyiségeknek, művészeknek Liszt emlékérmét adományoz.